

Voortzetting beleid & uitvoeringsplan 'Keten en Caravans' in de gemeente De Wolden 2017

Inhoud

Inleiding	3
1. Voortzetten van het ketenbeleid	3
2. De regiegroep	3
3. Uitvoeringsplan	4
3.1 Gedogen onder voorwaarden	4
3.2 Doel van de voorwaarden	4
3.3 Bevoegdheid college	4
3.3 Afbakening	4
3.4 De voorwaarden.....	5
a. Huisregels.....	5
b. Brandveiligheid	6
c. Bereikbaarheid.....	9
d. Ruimtelijke inpasbaarheid	9
e. Grootte van de keet	9
f. Verkeersveiligheid.....	9
g. Bouwkundige staat	9
h. Middelengebruik.....	10
i. Maatschappelijke inpasbaarheid	10
3.5 Handhaving.....	10
3.6 Aansprakelijkheid	11
Tot slot	14

Inleiding

In 2006 heeft de gemeente de Wolden de *Beleidsnota keten en caravans* vastgesteld. April 2015 is de *Evaluatie van het alcoholbeleid en het ketenbeleid* behandeld. De raad heeft daarop ingestemd met het voortzetten van het ketenbeleid en de opdracht toegevoegd te gaan onderzoeken hoe meer keten in beeld te krijgen.

1. Voortzetten van het ketenbeleid

De kern van het ketenbeleid, het gedogen van en het tegemoetkomen aan de behoefte van jongeren om elkaar te ontmoeten in keten, is succesvol gebleken.

Door het ketenbeleid zijn de keten in beeld en is regulatie mogelijk. Regulatie op met name veiligheid en alcoholmatiging. Het ketenbeleid is ook onderdeel van het alcoholmatigingsbeleid van de gemeente de Wolden.

Geconstateerd is dat niet alle keten in beeld zijn of (nog) niet (willen) deelnemen aan Keten United. Keten komen en gaan, soms zijn de ontmoetingsplaatsen inpandig of worden gebruikt door een andere doelgroep.

Op de volgende manier zal wordt getracht meer keten in beeld te brengen en op te nemen in Keten United. Dit geldt ook voor de inpandige keten:

- Actieve inzet van ogen en oren
Mensen zoals de wijkagent, wijkbeheerder, docenten e.a. worden gevraagd hun ogen en oren open te houden. Gesignaleerde keten worden vervolgens bezocht en indien van toepassing, uitgenodigd deel te nemen aan Keten United.
- Algemene Werving
Middels verschillende (social) media worden keten (jongeren en ouders) gewezen op de voordelen van deelname aan Keten United. Deelname wordt aantrekkelijk gemaakt.
Geïnteresseerde inpandige keten, welke geen onderdeel uitmaken van het ketenbeleid, kunnen voorlichting krijgen over alcoholmatiging en veiligheid.

2. De regiegroep

De regiegroep Keten United is de spil in het Ketenbeleid. Daar komt alle informatie over het reilen en zeilen bij elkaar en worden vervolgstappen ontwikkeld en bepaald.

De regiegroep bestaat uit; medewerker Strategisch Beleidscentrum, medewerker Toezicht & Handhaving, medewerker Veiligheid (T&H en V), en Jongerenwerkers Welzijn De Wolden.

De regiegroep is gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering en bewaking van het beleid, waarin wel onderscheid gemaakt wordt tussen de uitvoerende taken en de adviserende taken.

Het jongerenwerk is een zeer belangrijke schakel in het ketenbeleid. Zij bezoeken de keten, adviseren, begeleiden en ondersteunen de jongeren, maar ook de ouders/ per-seeleigenaren. Het jongerenwerk is ook 'de eigenaar' van de preventieve programma's. De regiegroep is ook de plek waar wordt voorgesteld of een keet wel of niet/ niet meer kan meedoen en of dat er een handhavingstraject moet worden gestart.

De regiegroep komt 10 keer jaar bij elkaar.

Stichting Welzijn de Wolden, het jongerenwerk, komt ook halfjaarlijks met een rapportage met daarin o.a. het aantal keten, het verloop, de preventieve activiteiten en betrokkenheid ouders. Dit wordt besproken in de regiegroep

De regiegroep rapporteert 2 jaarlijks aan het bestuur van de gemeente de Wolden.-

3. Uitvoeringsplan

Bij de vaststelling van het ketenbeleid, het gunnen van jongeren van een eigen ontmoetingsruimte, is jongeren duidelijk gemaakt dat het gebruik alleen wordt toegestaan als wordt voldaan aan een aantal voorwaarden.

In de loop der tijd zijn deze voorwaarden door de praktijk en veranderde wet –en regelgeving verduidelijkt, verscherpt, versoepeld, aangevuld en veranderd.

Hieronder volgen de bijgewerkte voorwaarden, controles en sancties 2017.

Het ketenbeleid kent de constructie gedogen onder voorwaarden. Wat betekent dit?

3.1 Gedogen onder voorwaarden

De gemeente de Wolden duldt met haar ketenbeleid dat bepaalde handelingen worden verricht/ situaties worden toegestaan, die eigenlijk bij wet verboden zijn. Het ketenbeleid van de gemeente de Wolden kan worden beschouwd als gedogen onder voorwaarden.

Dit betekent dat van handhaving wordt afgezien door het verbinden van voorwaarden voor de betrokkenen. Indien de betrokkene zich niet aan deze voorwaarden houdt, gaat de overheid alsnog over tot handhaving. Bij gedogen onder voorwaarden laat de overheid de normovertreding niet geheel ongemoeid maar reguleert deze door het stellen van voorwaarden. (*Gedogen in Nederland, tweede kamer der Staten-Generaal, 96-97, 25 085*)

3.2 Doel van de voorwaarden

Door het toepassen van de geformuleerde voorwaarden worden de keten in beeld gebracht en biedt het de mogelijkheid tot regulatie. Via registratie, via voorlichting en advies naar preventie. Preventie van met name brandgevaar, onveilige situaties en overmatig alcoholgebruik.

3.3 Bevoegdheid college

Het college van burgemeester en wethouders kan in individuele gevallen besluiten een gedoogsituatie te beëindigen.

3.3 Afbakening

Het volgende onderscheid wordt gemaakt:

Onder een keet of caravan wordt verstaan een onderkomen voor tijdelijk verblijf waarin regelmatig een groep jongeren (maximaal 15 personen) tot 23 jaar bij elkaar komt, en welke beslist niet als slaapverblijf gebruikt mag worden: 'de huiskamerkeet'
Commerciële en paracommerciële keten worden niet toegestaan in de Gemeente De Wolden. Een handhavingstraject is dan onvermijdelijk.

In het ketenbeleid wordt er onderscheid gemaakt tussen inpandige en uitpandige keten. De ketenaanpak concentreert zich op de uitpandige keten, maar de inpandige keten worden niet uitgesloten van deelname. Echter een handhavingstraject is niet mogelijk.

- **Uitpandige keet:**

Een caravan, hok of SRV wagen die op het erf wordt geplaatst. Dit is een vrijstaand bouwwerk waarvoor geen bouwvergunning is aangevraagd of afgegeven.

- **Inpandige keet:**

Hok, schuur of ruimte die deel uit maakt van bestaande bebouwing op een perceel. Hierbij kan gedacht worden aan een aangebouwde schuur of een afgesloten ruimte op de deel van een boerderij.

3.4 De voorwaarden

Jongerenketen die zich aansluiten bij Keten United, moeten dus voldoen aan de voorwaarden zoals hieronder beschreven. Omdat iedere keet uniek is, denk aan ligging, grootte, soort keet, worden de keten afzonderlijk beoordeeld. De voorwaarden zijn:

- a. Opstellen van huisregels,
- b. Zorgen voor (brand)veiligheid in en om de keet,
- c. Bereikbaarheid van de keet voor hulpdiensten,
- d. Let op ruimtelijke inpasbaarheid,
- e. De grootte van de keet,
- f. Houdt rekening met verkeersveiligheid,
- g. De bouwkundige staat van de keet,
- h. Verantwoord middelengebruik,
- i. Aandacht voor maatschappelijk inpasbaarheid.

Als de jongerenkeet heeft voldaan aan deze voorwaarden ontvangen zij in tegenstelling tot voorheen, niet langer een certificaat voor de periode van één jaar, maar in plaats hiervan krijgen ze een brief. Hierin is aangegeven, dat de gemeente niet overgaat tot handhaving, zolang de keet voldoet aan alle voorwaarden zoals gesteld in het beleid.

Ouders/ perceeleigenaar

Naast aandacht/verplichtingen voor jongeren binnen dit beleid, hebben de ouders en/of perceeleigenaar ook verantwoordelijkheden en verplichtingen. De perceeleigenaar zal te allen tijde verantwoordelijk zijn voor alles wat er op zijn/ haar perceel gebeurd en alle consequenties die hier uit voortvloeien. Hij/zij accepteert dit met het ondertekenen van de opgestelde huisregels. Ouders blijven verantwoordelijk voor hun kinderen.

De perceeleigenaar moet aan de volgende voorwaarden voldoen

- De perceeleigenaar is en blijft verantwoordelijk voor de keet, de bezoekers van de keet en alles wat hier mee samen hangt
- Indien de perceeleigenaar geen ouder/verzorger is van de contactpersoon van de keet dan is de perceeleigenaar aanspreekpunt vanuit de regiegroep bij onregelmatigheden. Indien de perceeleigenaar deze verantwoordelijkheid niet wil of kan nemen dan is het geen geschikte locatie voor de keet
- De perceeleigenaar moet akkoord gaan met de huisregels die zijn opgesteld door de keetbezoekers en met de ondertekening zorgt hij/zij ervoor dat deze ook worden nageleefd.
- De perceeleigenaar is verplicht deel te nemen aan de voorlichting/ bijeenkomsten die vanuit de regiegroep voor hen worden georganiseerd zolang de keetbezoekers verplicht zijn om een alcoholvoorlichting te volgen.

a. Huisregels

Wanneer een keet zich aanmeldt bij Keten United moeten de keetjongeren huisregels opstellen. Deze huisregels maken zij met elkaar en met ouders en/of perceeleigenaar,

hierin worden afspraken, gedragingen en regels gemaakt waar zij elkaar op kunnen aanspreken.

Deze zijn geldig voor onbepaalde tijd, mits er geen wijzigingen zijn in de wet en regelgeving, of als de regiegroep van Keten United het nodig acht. Huisregels zijn gedragsregels die de jongeren met elkaar opstellen. Elke keet stelt zijn eigen huisregels op en zijn dus op maat gemaakt. In de huisregels wordt aandacht besteed aan:

- contactgegevens,
- aantal bezoekers (maximaal 15),
- wie mag er wel/ niet komen in de keet,
- openingstijden,
- hoe voorkomen we overlast,
- wat te doen bij overlast,
- omgaan met middelengebruik,
- van en naar de keet,
- acute hulpvragen zoals wat te doen bij brand en/of verwondingen.

Bij het opstellen van deze huisregels kan ondersteuning gevraagd worden aan het jongerenwerk van Welzijn De Wolden. De huisregels worden ondertekend door een vertegenwoordiging van de keetjongeren, betrokken ouder(s) en/of de perceeleigenaar.

b. Brandveiligheid

(Brand)veiligheid is een van de belangrijkste aandachtspunten van het ketenbeleid voor zowel gemeente als de jongeren zelf. Bij het inrichten van een keet door de jongeren wordt er niet altijd nagedacht over de mogelijke brandgevaaren. Dit is meestal omdat jongeren enthousiast zijn over het oprichten van een keet. Hierbij denken ze eerder aan gezelligheid en wordt veiligheid over het hoofd gezien. Dit onderdeel heeft een prominente plaats in het toezicht.

Controle brandweer

De controle van de keten staat onder auspiciën van de professionele brandweer. De keten krijgen één keer per jaar bezoek van de brandweer. Tijdens zo'n bezoek controleert de brandweer de keet qua brandveiligheid op de volgende punten:

Voorschriften en aandachtspunten

Algemene geldende voorschriften

- Onverminderd bijgevoegde voorschriften dienen voorts alle maatregelen getroffen te worden om ontstaan en uitbreiding van brand, het ontstaan van ongevallen of onveilige situaties zo goed als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen

Terrein en omgeving

- De opstelling van keten op het terrein dient zodanig te zijn, dat deze door de hulpverlenende diensten onbelemmerd bereikt kunnen worden.
- De afstand van een keet tot ieder ander bouwwerk dient dusdanig te zijn dat redelijkerwijs bij brand, overslag kan worden voorkomen. Deze afstand dient minimaal 5 m1 te bedragen of een WBDBO (weerstand branddoorslag en brandoverslag) van 30 minuten.

Uitgangen en vluchtroutes

- Een deur(opening) in de vluchtroute wordt bij aanwezigheid van personen in de keet uitsluitend zodanig gesloten, dat de deur(opening) van binnen uit ogenblikkelijk over de minimaal vereiste breedte kan worden geopend zonder dat hiertoe gebruik moet worden gemaakt van een sleutel of een ander los voorwerp. De deur moet daarbij in de vluchtrichting draaien en de vluchtroute moet worden vrijgehouden.
- Kabels en snoeren moeten in geval deze over de vloer lopen met goede plakstrips worden afgeplakt, en wel zodanig dat struikelen en/of vallen wordt voorkomen.
- Er minimaal één rookmelder en een co melder is opgehangen en werkt.

Elektrische installaties

- Het is verboden een verlichtingsinstallatie of een verlichtingstoestel te gebruiken, indien dat gebruik door de eigenschappen van die installatie of dat toestel gevaar oplevert voor het ontstaan van brand. (de installatie moet deugdelijk zijn)
- Het is verboden een verlichtingsinstallatie of een verlichtingstoestel op zodanige wijze te gebruiken, dat het gebruik door de wijze waarop die installatie of dat toestel is opgesteld of aangebracht, gevaar oplevert voor het ontstaan van brand.

Verwarmings-, kook- en stookinstallaties gas of vloeibare brandstoffen

- Er dient minimaal één blusdeken aanwezig te zijn
- Een flessengasinstallatie moet voldoen aan de eisen in NEN 3324 en 2920.
- Afsluiters in vaste gasleidingen zijn goed bereikbaar en aangebracht:
- De ruimte waarin de gasfles(sen) staan:
 - Moeten op de buitenlucht zijn geventileerd door middel van ten minste twee, zover mogelijk uit elkaar liggende, niet afsluitbare ventilatieopeningen nabij, of in de vloer
 - De netto doorlaat van de ventilatieopeningen dient 1/40 van het vloeroppervlak te zijn met een minimum van 100 cm² per opening;
 - Moet gasdicht zijn gescheiden van de gebruiksruimte;
 - Mag slechts van buitenaf door middel van een deur of luik bereikbaar zijn.
- Binnen een inrichting worden geen andere brandstoffen dan aardgas, propaan-gas, butaangas of gasolie verstoekt of verbrand.
- Verwarming- en stookinstallaties zijn zo afgesteld dat een optimale verbranding plaatsvindt. Binnen een inrichting worden geen andere brandstoffen dan aardgas, propaan-gas, butaangas of gasolie verstoekt of verbrand, met uitzondering van hout in een open haard, dat uitsluitend is bedoeld voor bij- of sfeerverwarming.
- Verwarmings- en stookinstallaties die buiten een stookruimte zijn opgesteld dienen vrij te worden gehouden van brandbare goederen. Brandbare goederen in de onmiddellijke omgeving mogen geen hogere temperatuur krijgen dan 90 °C.
- Het is verboden een verwarmingsinstallatie of verwarmingstoestel te gebruiken, indien dat gebruik door de wijze waarop die installatie of dat toestel is opgesteld of aangebracht gevaar oplevert voor het ontstaan van brand.
- Het is verboden een verwarmingstoestel dat bedoeld is te functioneren met een rookgasafvoer te gebruiken zonder doeltreffende voorziening voor de afvoer van rook.
- Een opening ten behoeve van de toevoer van verbrandingslucht mag niet worden afgesloten.
- Bij het toepassen van direct gestookte verwarmingsinstallaties moet er steeds voldoende toevoer van verse lucht zijn.

Ontruiming

Er moet doorlopend op worden toegezien, indien van toepassing, dat;

- o vluchtwegen, of aanduidingen daarvan, goed zichtbaar zijn;
- o vluchtwegen goed bereikbaar zijn;
- o blusmiddelen goed bereikbaar zijn;
- o elektrische snoeren, stekkers en toestellen in goede staat verkeren;
- o geen brandgevaarlijke situaties ontstaan door onveilig gebruik van vuur, gas en/of elektriciteit;

Blusmiddelen

- In de inrichting moeten voldoende kleine blusmiddelen aanwezig zijn. Uitgangspunt hierbij is per 200 m² gebruiksoppervlakte, 1 handbrandblusser met een blusequivalent van 6 kg schuimblusser.
- Een blusmiddel moet voor iedereen duidelijk zichtbaar en gemakkelijk bereikbaar zijn aangebracht, voor direct gebruik gereed zijn en in goede staat van onderhoud verkeren.
- Een klein blusmiddel moet zijn verzegeld en voorzien van een geldig Rijkskeurmerk met rangnummer en moet overeenkomstig de norm NEN 2559 worden onderhouden en gekeurd. Een blustoestel moet zijn voorzien van een label of sticker waarop de laatste controledatum is aangegeven.

De keet kan via het jongerenwerk een brandblusser gebruiken met betaling van een borg. De brandblussers kunnen tegen een gereduceerd tarief worden gekeurd via het jongerenwerk. Mocht de keet de brandblusser (onrechtmatig) gebruiken dan zal de keet zorg dragen voor het vernieuwen of her vullen van de brandblusser.

Open vuur

- Kaarsen moeten op stabiele en degelijke, niet gemakkelijk ontvlambare, standaard zijn vastgezet.

Bekleding, stoffering en versiering

- De versiering als bedoeld in het vorige lid is in geval van brand niet gemakkelijk ontvlambaar, in geval van brand vindt geen druppelvorming plaats.
- Met brandbaar gas gevulde ballonnen zijn binnen een bouwwerk niet aanwezig.

Controle Rapport

De brandweer maakt een rapport op van de controles. Ze geeft de resultaten door aan de regiegroep. Indien de gecontroleerde punten voldoende zijn hoeft handhavend optreden niet plaats te vinden.

Mochten er aanpassingen nodig zijn aan de keet dan zal het jongerenwerk, eventueel samen met medewerker H&T en V, dit medelen aan de keetjongeren en percee-eigenaar. De percee-eigenaar is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de aanpassingen. Zie 3.4

Voorlichting

De brandweer kan jaarlijks een brandveiligheidsvoorlichting/ training aan de keetbezoekers, eigenaren en ouders geven.

c. Bereikbaarheid

Als zich een voorval voordoet waarbij hulpdiensten moeten aantreden is het vanzelfsprekend dat deze de keet kunnen bereiken. Er mogen dus geen obstakels zijn op het pad naar een keet.

Zie onder 2.4.2: regels t.a.v. *Terrein en omgeving* en *Vrijhouden van bluswaterwinplaatsen en vluchtwegen*.

d. Ruimtelijke inpasbaarheid

Voor de ruimtelijke inpasbaarheid gelden de volgende criteria:

- de 'uitpandige' keet op het achtererf van het perceel is (c.q. wordt) geplaatst, waarbij de keet (bijna) niet zichtbaar is vanaf de openbare weg. De 'uitpandige', vanaf de openbare weg zichtbare, keet beschikt over een gedekte donkere kleur (zwart, donker groen of donker bruin) en met betrekking tot (geluids)overlast op een minimale afstand van 50 meter is gelegen van gevoelige bebouwing van derden;
- de oppervlakte van de keet maximaal 35,00 m² bedraagt, waarbij de maximale hoogte van de 'uitpandige' keet 3,00 m is;
- er géén aan-, uit- of bijgebouwen en andere bouwwerken bij of aan de keet zijn c.q. worden aangebracht, tenzij uitsluitend na overleg met en goedkeuring van de regiegroep;
- perceeleigenaren hebben nadrukkelijk toestemming gegeven over het plaatsen van een keet.

Omdat vanaf het jaar 2010 wetgeving is veranderd, invoering Wabo (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht) en de Bor (Besluit omgevingsrecht) is er met betrekking tot de aanduiding 'achtererf' een en ander is gewijzigd. Hierdoor stellen wij het verplicht om de locatie van de keet te bepalen in overleg met de medewerkers T&H en V.

e. Grootte van de keet

De jongerenkeet mag een vloeroppervlakte hebben van ten hoogste 35 m² met een hoogte van ten hoogste 3 m. Omdat de situering van iedere keet anders is, zal bij een eventuele aanbouw en/of luifel aan de keet altijd overleg met de regiegroep moeten plaatsvinden. Het is niet vanzelfsprekend dat aan-, en uitbouwen gerealiseerd kunnen worden.

f. Verkeersveiligheid

Een keet op het erf brengt een verhoogde verkeersstroom met zich mee. De jongeren komen zowel op de fiets, op de brommer als met de auto naar de keet.

Tijdens de alcoholvoorlichting van VNN komen vragen als, 'wat doe je als je vriend toch in de auto stapt met het vermoeden van teveel alcohol in zijn bloed?' aan de orde.

In de huisregels maken de jongeren afspraken met elkaar, hoe hiermee om te gaan.

g. Bouwkundige staat

Het is in ieders belang dat de bouwkundige staat van een jongerenkeet op zijn minst redelijk is te noemen. Zowel de brandweer als de gemeente zal jaarlijks een controle hierop uitvoeren. Bij bouwkundige veranderingen aan de keet moet de regiegroep op de

hoogte gebracht worden. Er volgt ofwel een advies of een controle op de wijziging/aanpassing van de keet.

h. Middelengebruik

De keten die deelnemen aan Keten United krijgen elk jaar een alcoholvoorlichting. Zowel de keetjongeren als de ouders moeten elk jaar een alcoholvoorlichting volgen. Dit is een verplicht onderdeel. Het jongerenwerk organiseert dit in samenwerking met Verslavingszorg Noord Nederland (VNN).

Het jongerenwerk heeft regelmatig contact met de preventiemedewerkers en de jongerenwerker van VNN voor advies, informatie en voorlichting over trends en ontwikkelingen op het gebied van alcohol en drugs.

Bij zorgwekkende situaties kan het jongerenwerk altijd een beroep doen op de medewerkers van VNN.

M.b.t. de voorlichting wordt onderscheid gemaakt tussen keten die voor het eerste jaar deelnemen aan Keten United en keten die al meerdere jaren deelnemen. Jongeren moeten minimaal vijf jaar aan een alcoholvoorlichting deelnemen. In het zesde jaar mogen ze als alternatief een presentatie aan de een andere jongeren keet geven, dit om te laten zien welke kennis zij hebben opgedaan. Hierna zijn ze vrijgesteld van de jaarlijkse alcoholvoorlichting.

Is de gemiddelde leeftijd van de groep 21 jaar of ouder, en hebben zij minimaal drie jaar deelgenomen aan een alcoholvoorlichting, dan mogen zij het vierde jaar een presentatie houden voor een jongere keet en zijn daarna vrijgesteld van de jaarlijkse alcoholvoorlichting. De regiegroep gaat in dat geval in overleg met de betreffende jongerenkeet. Ouders van de keetjongeren worden dienen ook deel te nemen aan de alcoholvoorlichting totdat de jongeren (volgens bovenstaande) vrijstelling krijgen van deze voorlichting. Eens per twee jaar worden de percee-eigenaren (meestal ouders) uitgenodigd voor een bijeenkomst, welke in het teken staat van ervaringen uitwisseling, informatiedeling en bewustwording van verantwoordelijkheden.

i. Maatschappelijke inpasbaarheid

De voorwaarden zijn niet uitsluitend in en rond de keet van toepassing. Ook buiten de keet worden bepaalde gedragingen verwacht. Geluid draagt soms ver en daarom moeten de jongeren zich ervan bewust zijn dat dit irritatie in de omgeving kan opleveren. Ook na sluiting van de keet, als de jongeren huiswaarts keren (of richting het uitgaansleven), dienen ze de leefomgeving te respecteren. Luid ronkende motoren van auto's en brommers, schreeuwen en achterlaten van troep op de openbare weg behoren niet tot een verantwoord gedrag.

Hoewel toezicht op de openbare weg een taak voor de politie is, zullen de jongerenwerkers ook in gesprek gaan met de jongeren en diens ouders. Ondanks dat verstoring van de openbare orde moeilijk is vast te stellen, zal bij aanhoudende klachten de regiegroep een inschatting maken van de situatie. Dit kan leiden tot sluiting van de jongerenkeet.

3.5 Handhaving

Als een keet niet voldoet aan de gestelde voorwaarden leidt dit tot reguliere handhaving. De portefeuillehouder zal op de hoogte worden gebracht evenals de burgemeester. Strij-

digheden worden schriftelijk medegedeeld aan de perceeleigenaren omdat deze de verantwoordelijkheid dragen.

Handhaving kent twee trajecten, te weten opleggen last onder dwangsom en opleggen last onder bestuursdwang. Bij een last onder dwangsom zal de overtreder met opleggen van een geldboete aangespoord worden de overtreding ongedaan te maken. Bij een last onder bestuursdwang zal de gemeente (of namens de gemeente) de overtreding ongedaan maken. Dit zal in praktijk het afslepen van de keet betekenen. De bijkomende kosten worden bij de overtreder in rekening gebracht.

Er gelden korte termijnen om strijdigheden ongedaan te maken. Afhankelijk van de gevaarstelling die een strijdigheid met zich meebrengt, varieert deze tussen direct en vier weken. Brandgevaar en veiligheid voor de keetbezoekers kent een korte termijn. Overige zaken kent een langere termijn.

Bij klachten van omwonenden met betrekking tot overlast van de jongerenkeet, zal de gemeente kordaat optreden. Deze zal wel het reguliere proces volgen, maar er zal een korte termijn worden geboden om de situatie ten goede te keren. Bij verzoeken om handhaving van de beheersverordening zal sluiten (en verwijderen) van de jongerenkeet de enige optie zijn.

3.6 Aansprakelijkheid

In het kader van het herzien van het ketenbeleid van gemeente De Wolden is de vraag gesteld hoe het zit met aansprakelijkheid van de gemeente bij het gedogen van jongerenketen in strijd met wet- en regelgeving. De vraag of sprake is van aansprakelijkheid volgt op de vraag of het mogelijk is te handhaven (of te gedogen). Is handhaving niet mogelijk, dan zal er ook geen aansprakelijkheid zijn. Of en zo ja en in welke mate, er sprake is van aansprakelijkheid, is per keet verschillend. Veelal worden er drie typen keten onderscheiden:

- Huiskamerkeet: niet bedrijfsmatig, er wordt gratis drank verstrekt of bezoekers nemen hun eigen drankjes mee, de locatie is niet voor publiek geopend en heeft geen permanent karakter. Dit is de kleinschalige keet, waar toezicht mogelijk is en veiligheid gewaarborgd kan worden. Strijdigheid met de Drank en Horecawet (DHW) is niet aan de orde.
- Buurtkeet: niet bedrijfsmatig, er wordt anders dan om niet drank verstrekt, de locatie is soms voor publiek uit de omgeving geopend en heeft soms een naar permanentie neigend karakter. De buurtkeet komt het meeste voor en lijkt een alternatief voor een buurthuis of jeugdhonk.
- Commerciële of luxe keet: (bijna) bedrijfsmatig van opzet, er wordt anders dan om niet drank verstrekt, de locatie is voor publiek geopend en heeft waarschijnlijk een permanent karakter. De commerciële keet lijkt dan ook het meeste op een illegale kroeg.¹

¹ STAP, Keetbeleid: het hokjesdenken voorbij

Per keet speelt de vraag van aansprakelijkheid op verschillende rechtsgebieden. De verschillende vormen van keten in het licht van regelgeving zijn in onderstaande tabel opgenomen²:

Regelgeving → ↓ Soort keet	Strijd met bestemmingsplan	Strijdig met bouwveiligheid	Strijdig met brandveiligheid	Strijdig met DHW
Huiskamerkeet	Onder omstandigheden	Nee	Waarschijnlijk niet	Nee
Buurtkeet	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja
Commerciële keet	Ja	Ja	Ja	Ja

Hieruit volgen drie categorieën van strijdigheid:

- Een keet in strijd met het bestemmingsplan, en/of
- Een keet in strijd met de Woningwet (waaruit bouw- en brandveiligheidsvoorschriften voortvloeien), en/of
- Een keet in strijd met de DHW

Hieronder wordt de eventuele aansprakelijkheid van de gemeente per categorie uitgewerkt. Het verdient opmerking te vermelden dat per keet naar de situatie gekeken zal moeten worden en dat de jurisprudentie rondom keten zich niet gevormd heeft.

Civielrechtelijke aansprakelijkheid, algemeen

De gemeente kan aansprakelijk worden gesteld wegens het ten onrechte niet nemen van een handhavingsbesluit of het nemen van een ontoereikend handhavingsbesluit. Heeft de bestuursrechter bijvoorbeeld een besluit, waarin wordt geweigerd te handhaven, vernietigd dan is daarmee, in het kader van een vordering tot schadevergoeding bij de civiele rechter, voor deze rechter onrechtmatigheid en schuld in beginsel gegeven. Hij moet het oordeel van de bestuursrechter naar geldend recht volgen.³

Echter: De civielrechtelijke weg wordt ook 'open geacht' zonder dat de bestuursrechtelijke weg eerst genomen is. Indien er sprake is van geen (of onvoldoende) toezicht en/of niet is handhaven kan de civielrechtelijke rechter benaderd worden. Het uitlokken van een handhavingsbesluit heeft namelijk niet altijd zin: bijvoorbeeld in het geval de schade al is veroorzaakt. De burger kan daarnaast vaak niet terecht bij de bestuursrechter met een klacht over ontoereikend toezicht aangezien de toezichthoudende taak een feitelijk taak is.⁴

Aansprakelijkheid bij strijd met bestemmingsplan

Aan aansprakelijkheid van de gemeente ten opzichte van een derde vanwege het gedogen van een situatie in strijd met het bestemmingsplan gaat meestal een verzoek tot handhaving aan vooraf. In jurisprudentie wordt slechts een enkele keer aansprakelijk-

² Afgeleid en aangepast van: STAP, Keetbeleid: het hokjesdenken voorbij

³ Civiele en strafrechtelijke aansprakelijkheid van gemeente bij falend bouw- en woningtoezicht, Mr. C.L.G.F.H. Albers, Mr. P.C.M. Heinen.

⁴ Civiele en strafrechtelijke aansprakelijkheid van gemeente bij falend bouw- en woningtoezicht, Mr. C.L.G.F.H. Albers, Mr. P.C.M. Heinen

heid van een gemeente aangenomen wegens het gedogen van een situatie in strijd met het bestemmingsplan, echter pas nadat de gemeente een verzoek tot handhaving had afgewezen.⁵

Aansprakelijkheid bij strijd met de Woningwet

Dat de civielrechtelijke weg ook open staat zonder eerst de bestuursrechtelijke weg te benutten, wil niet zeggen dat de civiele rechter snel aansprakelijkheid voor een bestuursorgaan aanneemt bij falend bouw- en/of woningtoezicht. Zowel de rechter als de wetgever lijkt er veel aan gelegen te zijn deze aansprakelijkheid waar mogelijk te ontwijken. Zo legt de Woningwet een zorgplicht op aan de bouwers en eigenaars van panden.⁶ Deze zorgplicht is opgenomen om de eigen verantwoordelijkheid van de burger in de wet tot uiting te brengen. Een gemeente moet het in de regel - kort gezegd - wel 'erg bont moet hebben gemaakt', wil zij door een burger met succes langs de civiele weg aangesproken kunnen worden, wegens door hem ten gevolge van gebrekkig bouw- en woningtoezicht geleden schade.

Aansprakelijkheid bij strijd met de Drank en Horecawet

De DHW is slechts van toepassing indien er sprake is van het anders dan om niet verstreken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse. De keet is in dat geval te beschouwen als een horecabedrijf. In het ketenbeleid voor De Wolden is aangegeven dat commerciële en paracommerciële keten niet worden toegestaan in de Gemeente De Wolden. De DHW is daarom niet van toepassing.

Echter, wordt er toch anders dan om niet drank geschonken, dan is de DHW automatisch van toepassing. Schending hiervan komt in de jurisprudentie (nog) niet aan bod. Wel is in te denken dat horecabedrijven de gemeente aansprakelijk stellen voor gedeerde inkomsten door commerciële en/of paracommerciële keten en de gemeente tekort is geschoten in handhaven en het houden van toezicht.

Er is één uitzondering op de regel dat de DHW alleen van toepassing is indien er drank wordt geschonken anders dan om niet. Deze uitzondering is opgenomen in artikel 25 van de DHW. als er sprake is van een ruimte die voor publiek open gehouden wordt en waar alcohol aanwezig is, is sprake van strijdigheid met de DHW.

Ook deze schending komt in de jurisprudentie maar mondjesmaat aan bod. Indien het al gaat om een activiteit in strijd met artikel 25 DHW, dan betreft dit het weigeren van een verzoek tot handhaven van deze strijdige situatie.

Strafrechtelijke aansprakelijkheid bij strijd met de Woningwet

Bij strafrechtelijke aansprakelijkheid bij falend woon- en bouwtoezicht kan bijvoorbeeld gedacht worden aan art. 307 Wetboek van Strafrecht (Sr) (dood door schuld) of art. 308 Sr (zwaar lichamelijk letsel door schuld). In het licht van de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de overheid in verband met toezichts- en handhavingssfalen kunnen (bijzondere) zorgplichten die bij de uitoefening van toezichts- en handhavingstaken op de over-

⁵ Zie bijv. ECLI:NL:RBMID:2012:BY1657, geen met keten vergelijkbare situaties.

⁶ Woningwet, artikel 1a

heid rusten een rol spelen: vooral kan hier gedacht worden aan concreet toezichtsfalen en het negeren van een beginselplicht tot handhavend optreden.⁷

Overheden hebben een plicht om potentieel gevaarlijke situaties te handhaven. Op grond van de uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de zaak Öneriyildiz kan de overheid aansprakelijk gesteld worden zowel in het geval dat de overheid de directe veroorzaker van deze schade is, als in het geval dat een derde deze schade primair heeft veroorzaakt en de overheid medeverantwoordelijk is wegens het ten onrechte verlenen van een vergunning voor de schadeveroorzakende activiteit, dan wel wegens een gebrek aan toezicht en/of handhaving of aan informatieverstrekking.⁸ Dit kan bijvoorbeeld spelen bij het gedogen van zwaar tekortkomende brandveiligheidsmaatregelen.

Conclusie

Bovenstaande schetst een algemeen kader van aansprakelijkheid, geen kader dat op elke jongerenkeet rechtstreeks van toepassing is. Benadrukt wordt dat per keet moet worden geïnventariseerd waar de risico's liggen, met welke wet- en regelgeving de keet in strijd is en tot welk soort aansprakelijkheid dit kan leiden.

Naar aanleiding van het voorgaande zijn er enkele aandachtspunten:

- De gevaarlijkste vorm van aansprakelijkheid is de aansprakelijkheid die voortvloeit uit falend bouw- en woningtoezicht. (In het ketenbeleid is echter al benadrukt dat ten aanzien van brand- en veiligheidsvoorschriften strikte voorwaarden worden gehanteerd en door de (vrijwillige) brandweer een controle op wordt uitgevoerd.)
- Verzoeken tot handhaving moeten serieus worden opgepakt. In jurisprudentie heeft het afwijzen van een verzoek tot handhaving (, gedaan wegens een met het bestemmingsplan strijdige situatie,) geleid tot het toekennen van schadevergoeding wegens gederfd woongenot.
- Bovenstaande gaat om juridische aansprakelijkheid. Bestuurders kunnen door het volk nog steeds verantwoordelijk worden gehouden voor situaties die ontstaan zijn rondom jongerenketen omdat er is gekozen deze keten te gedogen.

Tot slot

Jongerenketen moeten hun bestaansrecht verdienen door verantwoord gedrag en naleving van uitgangspunten zoals beschreven in deze beleidsnota keten en caravans. Uitgangspunt van deze nota is niet het belemmeren van jongerenketen, maar het ondersteunen en informeren van jongeren, en ouders, om een plek in de gemeente te verwerven zonder de gemeente aanleiding te geven om tot handhaving over te gaan. Het aansluiten van jongerenketen bij Keten United geniet uiteraard de voorkeur boven het verdwijnen van jongerenketen in de illegaliteit.

Ouders/perceeleigenaren zijn verantwoordelijk voor de jongerenkeet op hun perceel. De gemeente geeft een handreiking om een eigen ontmoetingsplaats voor jongeren te creëren.

⁷ Civiele en strafrechtelijke aansprakelijkheid van gemeente bij falend bouw- en woningtoezicht, Mr. C.L.G.F.H. Albers, Mr. P.C.M. Heinen.

⁸ EHRM, 603, 30.11.2004, Öneriyildiz v. Turkey